МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

Факультет ветеринарної медицини

МАТЕРІАЛИ

Міжнародної наукової конференції

«ЄДИНЕ ЗДОРОВ'Я-2025»,

присвяченої 105-річчю

створення факультету ветеринарної медицини

18 вересня 2025 р., м. Київ

УДК 636.09:613.8(2025)

Рекомендовано Вченою радою факультету ветеринарної медицини Національного університету біоресурсів і природокористування України (протокол №2 від 16.09. 2025 року)

«Єдине здоров'я – 2025»: Міжнародна наукова конференція, м. Київ, Україна, 18 вересня 2025 року: матеріали конференції. Київ: НУБіП України. 2025. 281 с.

У збірнику матеріалів конференції подано результати сучасних наукових досліджень за секціями: гігієна – основа ветеринарної профілактики та безпечності харчових продуктів; актуальні питання незаразної патології тварин; актуальні питання заразної патології тварин; студентська наука.

Розраховано на науково-педагогічних працівників, представників науково-дослідних установ, хімічних лабораторій, науковців, спеціалістів установ та компаній ветеринарного напрямку, аспірантів, студентів.

У разі повного або часткового використання матеріалів збірника посилання обов'язкове. Відповідальність за зміст поданих матеріалів, точність наведених даних та відповідність принципам академічної доброчесності несуть автори.

Відповідальний за випуск: В.В. Соломон

©НУБіП України, 2025

Епізоотологічні аспекти асоційованих стрептококових інфекцій у свинарських господарствах / М.О. Савченюк, М.В. Шевченко, О.В. Пантелеєнко та ін. // Матеріали Міжнар. наук. конф. «Єдине здоров'я – 2025», присвяченої 105-річчю створення факультету ветеринарної медицини (НУБіП, 18 вересня 2025 р.). - Київ, 2025. – С.207-208.

Потрібно чітко вести моніторинг стану тварин до та після застосування аутогенного препарату та припиняти його застосування у разі прояву суттєвих побічних ефектів. Запровадити звітування про виготовлення та застосування аутогенних препаратів перед Національною установою України з ветеринарних препаратів.

УДК 619:616.98:579.865.1(477)

ЕПІЗООТОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ АСОЦІЙОВАНИХ СТРЕПТОКОКОВИХ ІНФЕКЦІЙ У СВИНАРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВАХ

Савченюк М.О., д-р. філософії,
Шевченко М.В., д-р. філософії,
Пантелеєнко О.В., д-р. філософії,
Довгаль О.В., канд. вет. наук, доцент
Білик С.А., канд. вет. наук, доцент
Білоцерківський національний аграрний університет

Стрептококози свиней набувають все більшого епізоотологічного значення в Україні, особливо через зростання частоти асоційованих інфекцій. За результатами моніторингу інфекції стрептококової групи складають 1,7-2,0% серед усіх підтверджених бактеріозів свиней, однак їх роль у змішаних інфекціях значно недооцінена офіційною статистикою.

Ключові слова: *Streptococcus suis*, асоційовані інфекції, епізоотологічний моніторинг, свинарство, змішані бактеріози.

Метою дослідження було, проведення епізоотологічного моніторингу поширеності *Streptococcus suis* та визначити особливості асоційованого перебігу стрептококових інфекцій у свинарських господарствах різних регіонів України.

Матеріали та методи

Дослідження проведено на основі біологічного та патологічного матеріалу від 350 свиней віком 10-65 днів із 25 господарств України. Використано бактеріологічні, серологічні та молекулярно-генетичні методи діагностики.

Результати досліджень

Проведений моніторинг показав, що моноінфекція яку викликав *Streptococcus suis* реєструвалася відносно рідко – лише у 26,5% випадків. Натомість переважали асоційовані інфекції, які становили 73,5% від загальної кількості досліджених зразків. Серед них найбільш поширеними були поєднання *Str. suis* із *Escherichia coli* (14,7%), *Pasteurella multocida* (11,8%) та *Haemophilus parasuis* (8,8%). Особливу увагу звертають складні асоціації, у складі яких виявляли три й більше патогенів одночасно, що становило майже третину випадків (29,4%).

Щодо локалізації збудника, *Streptococcus suis* найчастіше виділяли з синовіальної рідини уражених суглобів (37,5%) та головного мозку (33,3%), що свідчить про його роль у розвитку артритів та менінгітів. Дещо рідше збудник виявляли у зразках легень (14,7%) та середостінних лімфатичних вузлів (10,4%), що підтверджує поліорганний характер інфекційного процесу.

Вікова структура захворюваності свідчила, що найбільш вразливою групою є відлучені поросята, на яких припадало понад половину позитивних випадків (53,1%). Поросята-сисуни інфікувалися у 28,2% випадків, тоді як серед тварин на дорощуванні інфекцію реєстрували значно рідше – 18,7%. Це вказує на критичний період після відлучення, коли імунна система тварин зазнає найбільшого навантаження.

Аналіз регіональної поширеності продемонстрував певні відмінності: найбільша кількість випадків асоційованих інфекцій була зафіксована у свинарських господарствах Центральної та Північної України, тоді як у Західних областях частіше виявляли поєднання з *H. parasuis*. Окремі господарства мали повторні спалахи протягом кількох років, що свідчить про персистенцію збудника в стаді.

Крім того, простежувалася сезонна тенденція: в холодний період року (зима – рання весна) кількість випадків була помітно більшою, ніж у літньо-осінній, що можна пов’язати з підвищеним стресом тварин, зниженням резистентності та впливом факторів утримання.

Висновки

1. Асоційовані стрептококові інфекції є домінуючою формою перебігу захворювання (73,5% випадків), що ускладнює діагностику та лікування.
2. Найвищий ризик інфікування спостерігається у відлучених поросят (53,1%), що вказує на критичний період адаптації імунної системи.
3. Поліорганний характер ураження (*Str. suis* виявляли у ЦНС, опорно-руховому апараті, респіраторних органах) підтверджує системність інфекційного процесу.
4. Необхідність перегляду підходів до епізоотологічного нагляду з урахуванням асоційованого характеру стрептококових інфекцій для вірної оцінки їх впливу на галузь свинарства.